

ŠPECIÁLNE PRAVIDLÁ PRE HODNOTENIE (SREV) EXPONÁTOV POŠTOVEJ HISTÓRIE NA VÝSTAVÁCH FIP

Článok 1: Súťažné výstavy

V súlade s článkom 1.4. generálneho poriadku FIP pre hodnotenie súťažných exponátov na výstavách FIP (GREV) bol ustanovený tento špeciálny poriadok na doplnenie týchto zásad s ohľadom na poštovú históriu. Týka sa tiež smerníc pre hodnotenie exponátov poštovej histórie.

Článok 2: Súťažné exponáty

Exponáty poštovej histórie sa delia na tri podskupiny (pozri GREV čl. 2.3)

- A. Exponáty **poštovej histórie**, ktoré obsahujú materiál prepravovaný a vzťahujúci sa na oficiálne, lokálne alebo súkromné pošty. V takýchto exponátoch sa vo všeobecnosti kladie dôraz na poštové trasy, poplatky, označenia, manipuláciu a ďalšie poštové aspekty, služby, funkcie a aktivity týkajúce sa historického vývoja poštových služieb.
- B. Exponáty **markofílie** (poštové pečiatky) sa zaoberajú triedením a/alebo štúdiom poštových pečiatok oficiálnych, lokálnych alebo súkromných pôšt na obálkach, známkach a iných poštových dokladoch.
- C. **Historické, sociálne – spoločenské a špeciálne štúdie** – tieto exponáty skúmajú poštovú históriu v širšom zmysle a vzájomné pôsobenie obchodu a spoločnosti s poštovým systémom (pozri príklady v čl. 3.1).

Okrem týchto kategórií sa všetky exponáty poštovej histórie zatriedujú do troch časových období:

1. **Do roku 1875 (pred založením UPU)**
2. **Od 1875 do 1945**
3. **Po roku 1945**

Každý exponát patrí do obdobia, ktorým začína, alebo ktorého sa z väčšej časti týka.

Článok 3: Zásady tvorby exponátov

3.1 Exponáty poštovej histórie (podskupiny 2A a 2B) sú vytvorené z použitých obálok a listov, použitých celín, použitých poštových známok a iných poštových dokladov a usporiadané tak, aby ilustrovali vyvážený plán ako celok a rozvinuli všetky aspekty poštovej histórie.

Príklady poštovo-historických tém (podskupiny 2A a 2B):

1. Poštové služby v predznámkovom období
2. Vývoj lokálnych, regionálnych, národných alebo medzinárodných poštových služieb
3. Poštové poplatky (tarify)
4. Poštové prepravné trasy
5. Poštové pečiatky (markofília) – pozri opis v čl. 2B
6. Vojenská pošta, poľná pošta, pošta z obliehaných miest, pošta vojnových zajatcov, pošta z civilných a vojenských internačných táborov
7. Námorná a vnútrozemská lodná doprava

8. Vlaková pošta
9. Všetky druhy ambulantných pôšt
10. Katastrofická pošta
11. Dezinfekcia poštových zásielok
12. Cenzurované zásielky
13. Zásielky zaťažené doplatným
14. Automatizácia poštovej prevádzky
15. Označenia prepravných agentov
16. Služobné a od poštovného oslobodené zásielky

Exponát poštovej histórie (podskupiny 2A a 2B) môže obsahovať mapy, výtlačky, vyhlášky a podobný súvisiaci materiál. Takéto doklady musia mať priamy vzťah k zvolenej téme a poštovým službám popisovaným v exponáte. (pozri GREV, čl. 3.4).

- 3.2 Historické, sociálne – spoločenské a špeciálne štúdie (podskupina 2C) môžu obsahovať materiál vyhotovený obchodom a spoločnosťou na použitie v poštovej prevádzke a môžu tiež obsahovať nefilatelistický materiál, pokiaľ sa týka témy exponátu. Nefilatelistický materiál by mal byť využitý vhodným spôsobom a v primeranej miere tak, aby neprevažoval nad filatelistickým materiálom.

Príklady historických, sociálne – spoločenských a špeciálnych štúdií:

1. Telegrafná služba
2. Pozdravné lístky (vrátane Valentínskych)
3. Ilustrované, obrazové obchodné obálky použité v poštovej prevádzke
4. Štúdie zamerané na pôsobenie pošty na obchod, spoločnosť a priemysel
5. Historické, miestne a/alebo regionálne štúdie
6. Štúdie zamerané na určitú udalosť alebo historický medzník

Všetky exponáty, spadajúce do podskupiny 2C, musia byť schopné vystavenia v štandardných výstavných rámoch.

- 3.3 Plán alebo koncepcia u všetkých podskupín exponátov poštovej histórie musia byť jasne vysvetlené na úvodnom popise (pozri GREV, čl. 3.3).

Článok 4: Kritériá pre hodnotenie exponátov (pozri GREV, čl. 4)

Z hľadiska dôležitosti pochopenia exponátu poštovej histórie môže byť potrebný väčší rozsah textovej časti ako aj prítomnosť nepoštovo-historického alebo nefilatelistického materiálu ako podpornej dokumentácie. Pritom všetky texty musia byť stručné a jasné a použitý nepoštovo-historický alebo nefilatelistický materiál musí zlepšiť pochopenie danej poštovo-historickej témy a zvýšiť príťažlivosť exponátu.

Článok 5: Hodnotenie exponátu

- 5.1 Exponáty poštovej histórie budú hodnotiť schválení špecialisti podľa ich odborného zamerania a v súlade s časťou V. (články 31-47) GREX (pozri GREV, čl. 5.1).

5.2 Pre vyvážené hodnotenie exponátov poštovej histórie a markofílie slúžia výstavnej porote nasledovné pomerné kritériá:

1. Spracovanie (20) a filatelistický význam (10)	30
2. Filatelistické a súvisiace odborné znalosti, osobné štúdium preukazujúce nové poznatky	35
3. Stav (10) a vzácnosť (20) materiálu	30
4. Prezentácia	5
Spolu:	<u>100</u>

Pre vyvážené hodnotenie exponátov historických, sociálne – spoločenských a špeciálnych štúdií (podskupina 2C) slúžia výstavnej porote nasledovné pomerné kritériá (pozri GREV, čl. 5.2):

1. Spracovanie (20) a význam (5 b. za filatelistické a 5 b. za historické a sociálne – spoločenské aspekty)	30
2. Filatelistické, historické a sociálne - spoločenské znalosti, osobné štúdium a výskum	35
3. Stav (10) a vzácnosť (20) materiálu	30
4. Prezentácia	5
Spolu:	<u>100</u>

Hodnotenie všetkých exponátov sa vykoná formou pridelenia bodov v každom príslušnom kritériu. Body sa zaznamenajú v schválenom hodnotiacom hárku .

Článok 6: Záverečné ustanovenia

6.1 V prípade akýchkoľvek rozporov v texte, vyvolaných prekladom, je smerodajné anglické znenie.

6.2 Tieto špeciálne pravidlá pre hodnotenie exponátov poštovej histórie na výstavách FIP boli schválené 70. kongresom FIP v Bukurešti 28. júna 2008. Vstúpia do platnosti 1.1.2009 a budú sa používať na výstavách s patronátom, záštitou alebo podporou FIP, ktoré sa budú konať po 1.1.2009.